

Sygn. akt III KK 135/18

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 11 czerwca 2019 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Małgorzata Gierszon (przewodniczący)

SSN Jarosław Matras (sprawozdawca)

SSN Barbara Skoczowska

Protokolant Marta Brylińska

przy udziale prokuratora Prokuratury Krajowej Roberta Tarsalewskiego,
w sprawie **T. K.**

w przedmiocie wyroku łącznego

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na rozprawie

w dniu 11 czerwca 2019 r.,

kasacji, wniesionej przez Ministra Sprawiedliwości - Prokuratora Generalnego na
niekorzyść

od wyroku Sądu Rejonowego w M.

z dnia 11 kwietnia 2017 r., sygn. akt II K [...],

**uchyła zaskarżony wyrok w zakresie rozstrzygnięcia z pkt III
dotyczącego środka karnego w postaci zakazu prowadzenia
pojazdów mechanicznych i sprawę w tym zakresie przekazuje
do ponownego rozpoznania Sądowi Rejonowemu w M..**

UZASADNIENIE

W toku postępowania w przedmiocie wydania wyroku łącznego, Sąd Rejonowy w M. w sprawie II K [...] ustalił, że T. K. został skazany prawomocnymi wyrokami:

- I. Sądu Rejonowego w O. z dnia 14 listopada 2000 r. w sprawie II K 252/00, za czyny popełnione w okresie od lutego 1997 r. do maja 2000 r., w drugiej połowie 1998 r. i w grudniu 1999 r. na karę łączną 2 lat pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania na okres próby 5 lat, przy czym postanowieniem z dnia 17 grudnia 2004 r. Sąd Rejonowy w O. zarządził wobec T. K. wykonanie kary dwóch lat pozbawienia wolności;
- II. Sądu Rejonowego w O. z dnia 18 czerwca 2010 r. w sprawie II K 372/10, za czyny popełnione w okresie od dnia stycznia 2009 r. do 27 marca 2010 r. i w okresie od 11 sierpnia 2004 r. do 1 listopada 2006 r. i od 18 lutego 2008 r. do 29 grudnia 2009 r., na karę łączną 2 lat pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania na okres próby 5 lat, przy czym postanowieniem z dnia 18 marca 2011 r. Sąd Rejonowy w O. zarządził wobec T. K. wykonanie kary dwóch lat pozbawienia wolności;
- III. Sądu Rejonowego w O. z dnia 23 listopada 2010 r. w sprawie II K 800/10, za czyn popełniony w dniu 1 lipca 2010 r. na karę 6 miesięcy pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania na okres próby 3 lat, przy czym postanowieniem z dnia 10 sierpnia 2012 r. Sąd Rejonowy w O. zarządził wobec T. K. wykonanie kary sześciu miesięcy pozbawienia wolności;
- IV. Sądu Rejonowego w M. z dnia 12 września 2016 r. w sprawie II K 259/16, za czyn popełniony w dniu 26 stycznia 2016 r. na karę pozbawienia wolności w rozmiarze 10 (dziesięciu) miesięcy; na podstawie art. 42 § 2 k.k. w zw. z art. 42 § 3 k.k. orzeczono środek karny w postaci zakazu prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych na okres 8 (ośmiu) lat;
- V. Sądu Rejonowego w M. z dnia 31 maja 2016 r. w sprawie II K 97/16, za czyn popełniony 5 grudnia 2015 r., na karę 6 miesięcy pozbawienia wolności; na podstawie art. 42 § 2 k.k. w zw. z art. 42 § 3 k.k. orzeczono środek karny w postaci zakazu prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych na okres 3 (trzech) lat, zmieniony wyrokiem Sądu Okręgowego w S. dnia 25 października

2016 r. poprzez orzeczenie zakazu prowadzenia pojazdów mechanicznych na okres 6 (sześć) lat.

Wyrokiem łącznym z dnia 11 kwietnia 2017 r., sygn. akt II K [...], Sąd Rejonowy w M. orzekł:

- „I. na podstawie art. 85 k.k., 85a k.k. i art. 86 § 1 k.k. orzeczone wyrokami Sądu Rejonowego w M. w sprawie II K 259/16 oraz Sądu Rejonowego w M. w sprawie II K 97/16 kary pozbawienia wolności połączył i wymierzył T. K. karę łączną 1 (jednego) roku pozbawienia wolności;
- II. na podstawie art. 577 k.p.k. zaliczył skazanemu na poczet orzeczonej kary łącznej pozbawienia wolności okres rzeczywistego pozbawienia wolności - odbywania kary pozbawienia wolności w sprawie Sądu Rejonowego w M. II K 259/16 od dnia 15 listopada 2016 r. godz. 20:00 do dnia 11 kwietnia 2017 r.;
- III. na podstawie art. 85 k.k., 85a k.k. i art. 86 § 1 k.k. w zw. z art. 90 § 2 k.k. orzeczone wyrokami Sądu Rejonowego w M. w sprawie II K 259/16 oraz Sądu Rejonowego w M. w sprawie II K 97/16 zakazy prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych połączył i wymierzył T. K. łączny zakaz prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych na okres 10 (dziesięciu) lat;
- IV. ustalił, że w pozostałym zakresie wymienione wyroki jednostkowe podlegają odrębnemu wykonaniu;
- V. postępowanie w przedmiocie wydania wyroku łącznego, co do pozostałych spraw umorzył”.

W kolejnych punktach rozstrzygnął także o kosztach postępowania.

Wobec niezaskarżenia orzeczenia przez żadną ze stron, wyrok uprawomocnił się w pierwszej instancji.

Kasację od tego wyroku łącznego wniósł Minister Sprawiedliwości - Prokurator Generalny zaskarżając na niekorzyść skazanego wyrok w części dotyczącej rozstrzygnięcia zawartego w pkt III wyroku obejmującego orzeczenie o połączeniu i na zasadzie art. 523 § 1 k. p. k. oraz art. 526 § 1 k. p. k., art. 537 § 1 i 2 k.p.k. orzeczeniu zarzucił:

„rażące i mające istotny wpływ na treść wyroku naruszenie przepisów prawa karnego procesowego i materialnego, a mianowicie art. 410 k.p.k. polegające na pominięciu przez sąd wynikającej z materiału dowodowego oraz ujawnionej

w toku rozprawy głównej i mającej istotne znaczenie dla zapadłego rozstrzygnięcia okoliczności, iż Sąd Okręgowy w S. wyrokiem z dnia 4 stycznia 2017 r., sygn. akt II Ka 673/16, zmienił wyrok Sądu Rejonowego w M. z dnia 12 września 2016 r., sygn. IIK 259/16, dotyczący T. K. w ten sposób, że orzekł w stosunku do skazanego dożywotni zakaz prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych, w następstwie czego doszło do wadliwego, bo z rażącym naruszeniem art. 90 § 2 k.k. w związku z art. 88 k.k. orzeczenia w stosunku do skazanego T. K. łącznego zakazu prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych na okres 10 lat.”

W konkluzji skarżący wniósł o „uchylenie zaskarżonego wyroku w stosunku do T. K. w części dotyczącej orzeczenia o połączeniu środka karnego, wskazanym w pkt III wyroku i przekazanie sprawy w tym zakresie do ponownego rozpoznania Sądowi Rejonowemu w M.”. W trakcie rozprawy kasacyjnej prokurator Prokuratury Krajowej poparł kasację.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Kasacja wniesiona przez Ministra Sprawiedliwości - Prokuratora Generalnego zasługiwała na uwzględnienie. Trafny okazał się zarzut naruszenia art. 410 k.p.k. Skarżący w kasacji prawidłowo stwierdził, że rozstrzygnięcie sądu meriti oparte zostało na części materiału dowodowego, a nie było wynikiem analizy całokształtu zebranego w sprawie materiału dowodowego. Trafnie dostrzegł skarżący, że orzekając w przedmiocie wyroku łącznego sąd meriti pominął przy analizie i ocenie wymiaru łącznego czasu trwania środka karnego kluczowy dowód, tj. wyrok Sądu Okręgowego w S. z dnia 4 stycznia 2017 r., w sprawie o sygn. akt II Ka 673/16 r., którym zmieniono wyrok Sądu Rejonowego w M. z dnia 12 września 2016 r., w sprawie o sygn. II K 259/16, w ten sposób, że orzeczono wobec oskarżonego dożywotni zakaz prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych. Sąd Rejonowy w M. orzekając w sprawie II K [...] ujawnił przy tym akta sprawy Sądu Rejonowego w M., sygn. akt II K 259/16 (vide k. 47 protokół rozprawy), a więc także wyrok sądu II instancji i dokumenty te Sąd zaliczył do materiału dowodowego. Zatem akta sprawy zostały ujawnione w toku rozprawy, ale z rażącą obrazą przepisu art. 410 k.p.k. wyrok sądu odwoławczego w sprawie II Ka 673/16 Sądu Okręgowego w S. nie stał się przedmiotem rozważań w kontekście oceny

przesłanek łącznego wymiaru środka karnego w postaci zakazu prowadzenia pojazdów mechanicznych. Konsekwencją rażącego naruszenia przepisu art. 410 k.p.k. było pominięcie wskazanego dowodu, a następnie orzeczenie łącznego wymiaru środka karnego w zakresie mniejszym niż dożywotni, a zatem wbrew dyspozycji art. 88 k.k. w zw. z art. 90 § 2 k.k. Zgodnie bowiem z treścią art. 90 § 2 k.k. w razie orzeczenia za zbiegające się przestępstwa zakazów tego samego rodzaju, sąd stosuje odpowiednio przepisy o karze łącznej. Stosowany jest więc art. 88 k.k. a to oznacza, że nie było możliwe orzeczenie zakazu prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych na okres krótszy niż dożywotnio, skoro jeden z orzeczonych środków (w sprawie II K 259/16) był w takim wymiarze określony.

Skoro doszło do rażącego naruszenia przepisu art. 410 k.p.k., a uchybienie to nie tylko mogło mieć istotny wpływ na treść wyroku ale taki wpływ miało, to koniecznym okazało się uchylenie wyroku w części dotyczącej orzeczenia o środku karnym i przekazanie sprawy w tym zakresie do ponownego rozpoznania Sądowi Rejonowemu w M..

aw